

قیمت موتورسیکلت دو برابر شد!

شروین اشیدری: موتورسیکلت سال‌هاست که یکی از اجزای جدایی‌ناپذیر خیابان‌های ایران است؛ وسیله‌ای که در شهرهای شلوغ، برای بسیاری از شهروندان راهی سریع‌تر برای عبور از ترافیک محسوب می‌شود و برای گروهی دیگر، ابزار اصلی کسب درآمد است. با این حال، نقش موتورسیکلت در اقتصاد و زندگی شهری طی سال‌های اخیر تغییر کرده و این وسیله نقلیه حالا بیش از گذشته با موضوعاتی مانند اشتغال، حمل‌ونقل کالا، خدمات شهری، هزینه تعمیرات، فرسودگی ناوگان و ایمنی گره خورده است.

بازار موتورسیکلت را نمی‌توان تنها با تعداد دستگاه‌های فروخته‌شده در نمایشگاه‌ها سنجید. بخش قابل توجهی از فعالیت اقتصادی این بازار در تعمیرگاه‌ها، فروشگاه‌های قطعات، مراکز خدمات پس از فروش، واحدهای تعویض روغن و حتی کسب‌وکارهای اینترنتی شکل می‌گیرد. هرچه عمر موتورسیکلت‌های موجود بیشتر شود، سهم این بخش‌ها نیز افزایش پیدا می‌کند.

به همین دلیل، اگرچه ویت‌ترین فروشگاه‌های موتورسیکلت نخستین تصویری است که از این بازار دیده می‌شود، اما واقعیت بازار در لایه‌های دیگری نیز جریان دارد؛ جایی که موتورسوار برای حفظ وسیله نقلیه خود باید هزینه بیشتری برای تعمیر، قطعه و نگهداری بپردازد و در بسیاری از موارد، تعویض موتورسیکلت را به آینده موکول می‌کند.

تعمیرگاه‌ها؛ برنده پنهان بازار

وقتی بازار خرید و فروش یک کالای بادوام با محدودیت مواجه می‌شود، معمولاً بازار تعمیر و نگهداری آن رونق بیشتری پیدا می‌کند. موتورسیکلت نیز از این قاعده مستثنا نیست.

موتورسیکلت‌های قدیمی‌تر نیاز بیشتری به سرویس دارند و افزایش عمر آنها باعث می‌شود مراجعه به تعمیرگاه‌ها بیشتر شود. از این منظر، بازار موتورسیکلت تنها در نمایشگاه‌ها و فروشگاه‌های عرضه محصول جریان ندارد؛ تعمیرکاران و فروشندگان قطعات نیز بخش مهمی از اقتصاد این صنعت را تشکیل می‌دهند. البته افزایش مراجعه به تعمیرگاه لزوماً به معنای سود بیشتر تعمیرکار نیست. قیمت قطعات، هزینه ابزار، دستمزد نیروی متخصص و مشکلات مربوط به تأمین برخی قطعات می‌تواند هزینه تعمیر را بالا ببرد.

در چنین شرایطی، مالک موتورسیکلت با یک انتخاب دشوار مواجه می‌شود: آیا باید وسیله قدیمی خود را تعمیر کند یا برای خرید موتورسیکلت جدید هزینه بیشتری بپردازد؟

اگر هزینه خرید یک وسیله جدید بسیار بالا باشد، تعمیر معمولاً گزینه اول خواهد بود. همین رفتار می‌تواند چرخه عمر موتورسیکلت‌های موجود را طولانی‌تر کند.

موتورسیکلت و معادله ترافیک

یکی از دلایل اصلی افزایش استفاده از موتورسیکلت در شهرهای بزرگ، وضعیت ترافیک است. موتورسیکلت فضای بسیار کمتری نسبت به خودرو اشغال می‌کند و می‌تواند در بسیاری از مسیرهای شهری زمان سفر را کاهش دهد.

این ویژگی برای مشاغلی که سرعت در آنها اهمیت دارد، مزیت بزرگی ایجاد کرده است. ارسال غذا، مدارک، بسته‌های فروشگاه‌های اینترنتی و کالاهای کوچک در بسیاری از موارد با موتورسیکلت انجام می‌شود.

اما افزایش تعداد موتورسیکلت‌ها بدون برنامه‌ریزی شهری مناسب نیز می‌تواند چالش‌هایی ایجاد کند. پارک حاشیه‌ای، حرکت در خطوط ویژه، عبور از مسیرهای نامناسب و تعامل موتورسیکلت با خودرو و عابر پیاده، همگی نیازمند سیاست‌گذاری مشخص هستند. در واقع، شهرها نمی‌توانند تنها با افزایش تعداد موتورسیکلت‌ها مسئله ترافیک را حل کنند. اگر زیرساخت مناسب برای حرکت و توقف موتورسیکلت وجود نداشته باشد، بخشی از مشکلات حمل‌ونقل صرفاً از خودرو به موتورسیکلت منتقل می‌شود.

حجت‌الله دهقانی، نایب‌رئیس اتحادیه فروشندگان موتورسیکلت، با

اشاره به افزایش قابل توجه قیمت موتورسیکلت در سال ۱۴۰۵ به صمت گفت: قیمت موتورسیکلت‌های متعارف ایرانی در امسال تقریباً دو برابر شده است و این افزایش قیمت، شرایط بازار را تحت تأثیر قرار داده است.

وی افزود: در بخش واردات نیز شرایط متفاوت نیست. فروشندگانی که اقدام به واردات موتورسیکلت و قطعات می‌کنند، با افزایش شدید بهای تمام‌شده مواجه شده‌اند و هزینه تمام‌شده کالا برای آنها تقریباً چهار برابر شده و همچنان نیز روند افزایشی دارد.

دهقانی با اشاره به نقش قیمت ارز در افزایش قیمت موتورسیکلت اظهار کرد: یکی از دلایل اصلی افزایش قیمت‌ها، سیاست‌های دولت و افزایش قیمت ارزی است که برای ثبت سفارش و واردات مورد استفاده قرار می‌گیرد. در گذشته برای تأمین ارز، قیمت‌های بسیار پایین‌تری وجود داشت، اما اکنون واردکنندگان باید با قیمت‌های بالاتری اقدام به ثبت سفارش کنند و همین موضوع مستقیماً روی قیمت تمام‌شده اثر می‌گذارد.

کاهش قدرت خرید مردم

نایب‌رئیس اتحادیه فروشندگان موتورسیکلت درباره وضعیت فروش در بازار نیز گفت: طبیعی است که وقتی قیمت موتورسیکلت تا این اندازه افزایش پیدا می‌کند، قدرت خرید مردم کاهش پیدا کند. مردم با مشکلات اقتصادی مواجه هستند و توان خرید آنها مانند گذشته نیست.

وی افزود: شرایط فعلی به شکلی است که افزایش قیمت‌ها عملاً از توان مصرف‌کننده خارج شده است. به نظر می‌رسد سیاست‌های اقتصادی دولت نیز در این مسیر قرار گرفته و افزایش قیمت‌ها تحت تأثیر شرایط اقتصادی و مسائل مربوط به بودجه و منابع مالی دولت ادامه پیدا کرده است.

فروش اقساطی؛ راهی برای نجات بازار

دهقانی با اشاره به افزایش فروش اقساطی موتورسیکلت در بازار تصریح کرد: درحال حاضر فروش اقساطی در فروشگاه‌های موتورسیکلت بسیار بیشتر شده است. دلیل اصلی این موضوع، کاهش توان خرید مردم است.

وی ادامه داد: از یک طرف مردم توانایی خرید نقدی موتورسیکلت را

موتورسیکلت در ایران برای گروه بزرگی از افراد فقط وسیله‌ای برای رفت‌وآمد روزانه نیست. پیک‌های موتوری، توزیع‌کنندگان کالا، فروشگاه‌های آنلاین، رستوران‌ها، خدمات‌رسان‌ها و بسیاری از مشاغل شهری بدون موتورسیکلت نمی‌توانند با سرعت و هزینه قابل قبول فعالیت کنند.

گسترش خرید اینترنتی و خدمات ارسال کالا نیز اهمیت این وسیله را بیشتر کرده است. مشتری انتظار دارد سفارش خود را در کوتاه‌ترین زمان ممکن دریافت کند و کسب‌وکار نیز برای کاهش هزینه حمل‌ونقل به وسیله‌ای نیاز دارد که بتواند در خیابان‌های پرترافیک حرکت کند.

در این میان، موتورسیکلت یک دارایی مولد محسوب می‌شود. یعنی برخلاف بسیاری از کالاهای مصرفی، صاحب آن می‌تواند از وسیله خود برای ایجاد درآمد استفاده کند. به همین دلیل، هرگونه اختلال در بازار موتورسیکلت می‌تواند آثار خود را به بخش‌هایی خارج از این بازار نیز منتقل کند.

وقتی موتورسیکلت به ابزار کار تبدیل می‌شود

اگر هزینه نگهداری بالا برود، پیک مجبور می‌شود سهم بیشتری از درآمد خود را صرف تعمیر وسیله کند. اگر قطعه‌ای کمیاب شود، ممکن است موتورسیکلت چند روز از چرخه کار خارج شود. اگر وسیله فرسوده باشد، مصرف سوخت و احتمال خرابی آن نیز افزایش پیدا می‌کند.

بنابراین، مسئله موتورسیکلت فقط مسئله فروش یک وسیله نقلیه نیست؛ بلکه بخشی از زنجیره خدمات و اشتغال شهری به آن وابسته است.

ناوگان قدیمی؛ هزینه‌ای که آرام‌آرام بالا می‌رود

یکی از پیامدهای مهم کاهش توان تعویض موتورسیکلت، افزایش مدت استفاده از وسایل قدیمی است. وقتی مالک یک موتورسیکلت نتواند یا نخواهد وسیله خود را با نمونه جدید جایگزین کند، ناچار است همان وسیله را مدت بیشتری نگهداری کند.

در نگاه اول، این اتفاق ممکن است به معنای صرفه‌جویی

برقی‌ها؛ آینده‌ای که هنوز فاصله دارد

اختصاص دهد.

با این حال، تغییر ناوگان از بنزینی به برقی یک‌شبه اتفاق نمی‌افتد. مصرف‌کننده باید مطمئن باشد که وسیله برقی مورد نظر از نظر خدمات پس از فروش و تأمین قطعات نیز شرایط مناسبی دارد.

بازار دست‌دوم؛ پناهگاه خریداران

وقتی خرید محصول نو دشوارتر می‌شود، بازار دست‌دوم اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. موتورسیکلت نیز در چنین شرایطی می‌تواند با افزایش توجه به معاملات کارکرده مواجه شود.

برای خریدار، مزیت اصلی بازار دست‌دوم قیمت پایین‌تر است. اما این بازار ریسک‌های خاص خود را نیز دارد. وضعیت فنی

قیمت موتورسیکلت در ۱۴۰۵ دو برابر شد

ندارد و از طرف دیگر تولیدکننده و فروشنده نیز نمی‌تواند کالایی را که برای تأمین آن هزینه بالایی پرداخت کرده، با فاصله زمانی طولانی و بدون دریافت وجه نقد عرضه کند.

وی افزود: در چنین شرایطی، فروشندگان و تولیدکنندگان ناچار شده‌اند به سمت فروش اقساطی بروند و برای تأمین منابع مالی مورد نیاز خود به بانک‌ها، خرید اعتباری و روش‌های مختلف فروش اقساطی متوسل شوند. دهقانی تأکید کرد: در واقع فروش اقساطی در شرایط فعلی بیشتر از آنکه یک انتخاب باشد، به یک ضرورت برای ادامه فعالیت بازار تبدیل شده است؛ چراکه از یک سو قدرت خرید مصرف‌کننده کاهش پیدا کرده و از سوی دیگر هزینه تأمین کالا برای فروشنده و تولیدکننده افزایش یافته است.

افزایش حضور زنان در بازار موتورسیکلت

نایب‌رئیس اتحادیه فروشندگان موتورسیکلت درباره افزایش حضور زنان در استفاده از موتورسیکلت نیز گفت: استفاده زنان از موتورسیکلت در سطح شهر افزایش پیدا کرده، اما هنوز سهم آنها در مقایسه با مردان چندان بالا نیست.

وی افزود: اگر در ترافیک شهری و پشت چراغ قرمز به موتورسواران نگاه کنیم، ممکن است از میان حدود ۵۰ موتورسوار، سه نفر زن باشند. بنابراین می‌توان گفت زنان درحال حاضر سهمی از بازار موتورسیکلت را به خود اختصاص داده‌اند، اما این سهم هنوز قابل توجه نیست. دهقانی اظهار کرد: اگر موضوع صدور گواهینامه موتورسیکلت برای زنان آزاد و گسترده شود، می‌تواند در فروش موتورسیکلت نیز اثرگذار باشد و تا حدی وضعیت بازار را بهبود دهد.

وی ادامه داد: البته میزان این تأثیر به میزان تقاضای زنان بستگی دارد و نمی‌توان از قبل پیش‌بینی دقیقی درباره آن داشت. در مجموع، هر عاملی که باعث افزایش تقاضا در بازار شود، می‌تواند به بهبود وضعیت فروش موتورسیکلت کمک کند.

بازار موتورسیکلت قابل پیش‌بینی نیست

دهقانی در ادامه با اشاره به شرایط اقتصادی کشور گفت: در ایران تقریباً هیچ چیز را نمی‌توان با قطعیت پیش‌بینی کرد. بازار ارز و سایر متغیرهای اقتصادی به شکلی حرکت می‌کنند که حتی نمی‌توان درباره وضعیت فردای بازار نیز پیش‌بینی دقیقی داشت.

وی افزود: ممکن است امروز قیمت دلار در یک سطح باشد و فردا

که ناراضیاتی ایجاد شود.

وی تصریح کرد: برخی موتورسواران به دلیل مشغله کاری و شرایط زندگی، پیگیری و شکایت خود را دنبال نمی‌کنند و همین مسئله ممکن است باعث تکرار چنین مواردی شود.

ضرورت برخورد قانونی و یکسان

دهقانی تأکید کرد: اجرای قانون باید برای همه یکسان باشد و اگر موتورسوار مرتکب تخلفی شده است، باید مطابق قانون با او برخورد شود؛ اما در مقابل، حقوق موتورسواران نیز باید رعایت شود و برخوردهای خارج از چارچوب قانون نباید صورت گیرد.

وی افزود: اگر این موارد به شکل صحیح مدیریت نشود، می‌تواند به افزایش ناراضیاتی عمومی منجر شود. موتورسواران نیز مانند سایر شهروندان انتظار دارند در چارچوب قانون با آنها رفتار شود.

نایب‌رئیس اتحادیه فروشندگان موتورسیکلت در پایان گفت: موضوع رعایت حقوق موتورسواران و نحوه برخورد با آنها نیازمند توجه بیشتری است و امیدواریم این مسائل از مسیر قانونی و با رعایت حقوق همه طرف‌ها پیگیری شود.

سخن پایانی

مالکان دشوار باشد، بازار تعمیر و قطعات همچنان سهم بزرگی از اقتصاد این صنعت را در اختیار خواهد داشت. در مقابل، توسعه موتورسیکلت‌های برقی می‌تواند در صورت فراهم شدن زیرساخت مناسب، مسیر تازه‌ای پیش روی این بازار باز کند.

در نهایت، بازار موتورسیکلت را باید بخشی از اقتصاد شهری دانست؛ بازاری که هر تغییری در آن می‌تواند از خیابان‌ها و تعمیرگاه‌ها فراتر برود و خود را در هزینه حمل‌ونقل، اشتغال، خدمات و حتی کیفیت زندگی شهروندان نشان دهد. آینده این بازار نه فقط در نمایشگاه‌های فروش، بلکه در سیاست‌های حمل‌ونقل شهری، کیفیت تولید، خدمات پس از فروش و توان مردم برای استفاده از یک وسیله نقلیه مناسب رقم خواهد خورد.